

**karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

- **Data sporządzenia karty charakterystyki:** 20.08.2014
- **1.1 Identyfikator produktu**
- **Nazwa handlowa:** **ULTEM 1010 Support**
- **1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych.
- **Zastosowanie substancji / mieszaniny** Support Filament for Stratasys®, Inc. FDM™ Modeler
- **1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki**
- **Producent / Dostawca:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- **For information in Europe contact:**

- C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Düsseldorfer Straße 113 Fax: +49-2151-6520869
D-47809 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **Adres poczty elektronicznej kompetentnej osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki:**
sdb@csb-online.de
- **Komórka udzielająca informacji:** Wydział Bezpieczeństwa Produkcji (BHP)
- **1.4 Numer telefonu alarmowego:** Jak wyżej albo z najbliższym Instytutem Toksykologicznym.

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

- **2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**
- **Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**
Produkt nie jest klasyfikowany zgodnie z przepisami CLP.
- **Klasyfikacja zgodnie z dyrektywą Rady 67/548/EWG lub dyrektywą 1999/45/WE** brak
- **System klasyfikacji:**
Produkt nie podlega obowiązkowi oznakowania na podstawie metody obliczania "Ogólnej wytycznej klasyfikowania preparatów w UE" w jej ostatnio ważnej wersji.
- **2.2 Elementy oznakowania**
- **Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008** brak
- **Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia** brak
- **Hasło ostrzegawcze** brak
- **Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia** brak
- **2.3 Inne zagrożenia**
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

- **3.2 Charakterystyka chemiczna: Mieszaniny**
- **Opis:**
Wywiązuje
Polyarylethersulfones
- **Składniki niebezpieczne:** brak

PL

(ciąg dalszy na stronie 2)

**karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 1)

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

- **4.1 Opis środków pierwszej pomocy**
- **Wskazówki ogólne:** *Odzież zanieczyszczoną produktem należy usunąć.*
- **po wdychaniu:**
*Dostarczyć świeże powietrze, w razie dolegliwości wezwać lekarza.
W razie przedostania się produktów rozkładu wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i ułożyć w stabilnej pozycji. Sprowadzić lekarza.*
- **po styczności ze skórą:**
*Zmyć wodą i mydłem i dobrze splukać.
Po styczności z roztopionym produktem szybko ochłodzić zimną wodą.
Nie odciągać stężałego produktu od skóry.
Natychmiast zasięgnąć porady lekarza.*
- **po styczności z okiem:**
*Plukać oczy z otwartą powieką przez kilka minut pod bieżącą wodą. W przypadku utrzymującej się dolegliwości zasięgnąć porady lekarza.
Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal plukać.*
- **po przełknięciu:**
*Przepłukać jamę ustną i obficie popić wodą.
Przy trwałych dolegliwościach porozumieć się z lekarzem.*
- **4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych.
- **4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
Leczenie objawowe

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

- **5.1 Środki gaśnicze**
- **Przydatne środki gaśnicze:**
Dwutlenek węgla (CO₂), proszek gaśniczy lub strumień wody. Większy pożar zwalczać strumieniem wody lub pianą odporną na działanie alkoholu.
- **Środki gaśnicze nieprzydatne ze względów bezpieczeństwa:** *Woda pełnym strumieniem.*
- **5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną**
*Tlenek węgla (CO) i dwutlenek węgla (CO₂)
Tlenki siarki (SO_x)
Formaldehyd
W niektórych warunkach pożaru nie można wykluczyć śladów innych substancji trujących.
Wzbogacenie drobnym pyłem może w obecności powietrza doprowadzić do eksplozji pyłowej.
Aldehydy*
- **5.3 Informacje dla straży pożarnej**
- **Specjalne wyposażenie ochronne:**
Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia.
- **Inne dane:** *Pozostałości po pożarze i skażona woda muszą być usunięte zgodnie z przepisami.*

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

- **6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**
*Zadbać o wystarczające wietrzenie.
Unikać kurzu.
Źródła zapłonu trzymać w bezpiecznej odległości.
Nie wdychać pyłu.
Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.
Niebezpieczeństwo upadku spowodowane przez produkt wylany lub wysypany.*

(ciąg dalszy na stronie 3)

**karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 2)

- **6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:**
Nie dopuścić do przeniknięcia do kanalizacji /wód powierzchniowych /wód gruntowych.
- **6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:**
*Zadbać o wystarczające przewietrzenie.
Zdjąć mechanicznie.
Pozostawić do stężenia, zdjąć mechanicznie.
W odpowiednich pojemnikach dostarczyć do odzysku lub utylizacji.
Materiał zebrany usunąć w sposób zgodny z przepisami.*
- **6.4 Odniesienia do innych sekcji**
*Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.
Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.
Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.*

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- **7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**
*Zadbać o dobry nawiew /odsysanie w miejscu pracy.
Unikać zapyłania.
Tworzące się pyły, których nie można uniknąć, należy regularnie pochłaniać.
Nie wdychać pyłu.
Unikać przewlekłego i powtarzającego się kontaktu ze skórą.
Unikać zanieczyszczenia oczu.
Obserwować wartości graniczne zależny od miejsca pracy.*
- **Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:**
*Przedsięwziąć środki przeciwko naładowaniom elektrostatycznym.
Źródła zapłonu trzymać z daleka - nie palić tytoniu.*
- **7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**
- **Składowanie:**
- **Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:**
Stosować się do norm zalecanych dla gospodarki wodnej.
- **Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:** *Nie konieczne*
- **Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:**
*Zbiornik przechowywać w dobrze przewietrzanym miejscu.
Składować w dobrze zamkniętych beczkach w chłodnym i suchym miejscu.*
- **7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe** *Brak dostępnych dalszych istotnych danych.*

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

- **Dodatkowe wskazówki dla wykonania urządzeń technicznych:** *Brak dalszych danych, patrz punkt 7.*
- **8.1 Parametry dotyczące kontroli**
- **Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:**
Przestrzegaj wszystkich ograniczeń pracy dla pyłu.
- **Wskazówki dodatkowe:** *Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.*
- **8.2 Kontrola narażenia**
- **Osobiste wyposażenie ochronne:**
- **Ogólne środki ochrony i higieny:**
*Trzymać z dala od środków spożywczych napojów i pasz.
Podczas pracy nie jeść, nie pić, nie palić, nie zażywać tabaki.
Nie wdychać pyłu.
Unikać styczności dłuższej i intensywnej ze skórą.
Unikać styczności z oczami.
Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy.*

(ciąg dalszy na stronie 4)

karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 3)

· Ochrona dróg oddechowych:

Przy długotrwałym przebywaniu w warunkach szkodliwych w miejscu pracy (utrzymujących się w granicach normy) nie trzeba stosować specjalnych środków ostrożności.

Chronić się przed kurzem, Maską ustną.

· Ochrona rąk:

Rękawice ochronne

Use heat resistant gloves when handling hot / molten product.

W celu uniknięcia problemów ze skórą należy skrócić czas noszenia rękawic do niezbędnego okresu.

Przed każdym użyciem rękawicy należy sprawdzić jej szczelność.

Material, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu / substancji / preparatu.

Z powodu braku badań nie można podać żadnego zalecenia dotyczącego materiału dla rękawic do ochrony przed produktem / preparatem / mieszaniną substancji chemicznych.

Wybór materiału na rękawice ochronne przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji.

· Materiał, z którego wykonane są rękawice

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się od producenta do producenta. Ponieważ produkt jest preparatem składającym się z kilku substancji, to odporności materiałów, z których wykonano rękawice nie można wcześniej wyliczyć i dlatego też musi być ona sprawdzona przed zastosowaniem.

· Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice

Rękawice ochronne powinny być wymieniane w pierwszych oznak zużycia.

Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.

· Ochrona oczu: Okulary ochronne
· Ochrona ciała:

Nosić żaroodpornego odzież ochronną podczas pracy gorące / stopiony produkt.

Środki ochrony ciała dobierać w zależności od wykonywanych czynności i możliwego oddziaływania.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

· 9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych
· Ogólne dane
· Wygląd:

Forma:	granulki
Kolor:	różne, w zależności od zabarwienia
Zapach:	bez zapachu
Próg zapachu:	nie jest określony

· Wartość pH: nie do użytku

· Zmiana stanu

Punkt topnienia/ Zakres topnienia:	nie jest określony
Punkt wrzenia/ Zakres wrzenia:	nie jest określony

· Punkt zapłonu: nie jest określony

· Łatwopalność (stała gazowa): nie jest określony

· Temperatura palenia się: nie jest określony

· Temperatura rozkładu: nie jest określony

· Samozapłon: Produkt nie jest samozapalny.

· Niebezpieczeństwo wybuchu: Produkt nie grozi wybuchem.

· Granice niebezpieczeństwa wybuchu:

dolna:	nieokreślone
górna:	nieokreślone

(ciąg dalszy na stronie 5)

karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 4)

· Właściwości podsycające ogień	<i>nie do użytku</i>
· Ciśnienie pary:	<i>nie jest określony</i>
· Gęstość:	<i>nie jest określony</i>
· Gęstość względna	<i>nie jest określony</i>
· Gęstość par	<i>nie jest określony</i>
· Szybkość parowania	<i>nie jest określony</i>
· Rozpuszczalność w/ mieszalność z Woda:	<i>nie jest określony</i>
· Współczynnik podziału (n-oktanol/ woda):	<i>nie jest określony</i>
· Lepkość:	
<i>dynamiczna:</i>	<i>nie do użytku</i>
<i>kinetyczna:</i>	<i>nie do użytku</i>
· 9.2 Inne informacje	<i>Brak dostępnych dalszych istotnych danych.</i>

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

- **10.1 Reaktywność patrz 10.3**
- **10.2 Stabilność chemiczna**
- **Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:**
*Brak rozkładu przy składowaniu i obchodzeniu się zgodnie z przeznaczeniem.
 Unikać uderzenia, tarcia, grzania, iskiei, elektrostatycznego naładowania.
 Dla uniknięcia rozkładu termicznego - nie przegrzewać.*
- **10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji**
Przy ogrzaniu powyżej temperatury rozkładu, możliwe jest uwolnienie toksycznych par.
- **10.4 Warunki, których należy unikać** *Brak dostępnych dalszych istotnych danych*
- **10.5 Materiały niezgodne:** *Brak dostępnych dalszych istotnych danych*
- **10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:**
*tlenek węgla
 Tlenki siarki (SOx)
 Ketones
 Organic acids
 Aldehydy*

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

- **11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**
- **Ostra toksyczność:**
- **Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:** *nie jest określony*
- **Pierwotne działanie drażniące: Działanie Gatunek Metoda**
- **na skórze:** *Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.*
- **w oku:** *Pylczastki może powodować mechaniczny drażnienie.*
- **Toksyczność nieostra do chronicznej:** *nie jest określony*
- **Dodatkowe wskazówki toksykologiczne:**
*Produkt nie musi być oznakowany na podstawie ogólnych wytycznych klasyfikacji Wspólnoty Europejskiej dotyczących receptur, wersja ostatnia.
 Zgodnie z naszymi doświadczeniami i posiadanymi przez nas informacjami przy prawidłowym i zgodnym z przeznaczeniem użytkowaniu produktu nie powoduje on żadnych skutków szkodliwych dla zdrowia.*
- **Działanie uczulające** *żadne działanie uczulające nie jest znane.*
- **Toksyczność dawki powtórzonej** *nie jest określony*

(ciąg dalszy na stronie 6)

karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 5)

- **Działanie rakotwórcze, działanie mutagenne i szkodliwe działanie na rozrodczość (CMR)**
 Na podstawie aktualnych informacji wiadomo, że nie efekty CMR.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

- **12.1 Toksyczność**
- **Toksyczność wodna:** Brak dostępnych dalszych istotnych danych.
- **12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu**
 Ten produkt zgodnie z dzisiejszym doświadczeniem jest obojętny i nie ulega rozkładowi.
- **12.3 Zdolność do bioakumulacji** Brak dostępnych dalszych istotnych danych.
- **12.4 Mobilność w glebie** Brak dostępnych dalszych istotnych danych.
- **Dalsze wskazówki ekologiczne:**
- **Wskazówki ogólne:**
 Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody.
- **12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.
- **12.6 Inne szkodliwe skutki działania** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

- **13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów**
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- **EWG-Numer klucza odpadów:**
 Unieszkodliwiania odpadów kluczowych numerów z ERZ muszą być przypisane w zależności od pochodzenia i przetwarzania.
- **Opakowania nieoczyszczone:**
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

· 14.1 Numer UN	
· ADR, IMDG, IATA	brak
· 14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN	
· ADR, IMDG, IATA	brak
· 14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	
· ADR, IMDG, IATA	
· Klasa	brak
· 14.4 Grupa opakowań	
· ADR, IMDG, IATA	brak
· 14.5 Zagrożenia dla środowiska:	
· Zanieczyszczenia morskie:	NIE
· 14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Nie nadający się do zastosowania.
· 14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC	Nie nadający się do zastosowania.
· Transport/ dalsze informacje:	Nie przedstawia zagrożenia w znaczeniu powyższych zarządzeń.

(ciąg dalszy na stronie 7)

**karta charakterystyki
zgodnie z 1907/2006/WE, Artykuł 31**

Data druku: 29.09.2014

Numer wersji 1

Aktualizacja: 29.09.2014

Nazwa handlowa: ULTEM 1010 Support

(ciąg dalszy od strony 6)

· **UN "Model Regulation":**

-

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

- **15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny**
- **Przepisy poszczególnych krajów:**
- **Regulamin awarii:** Dyrektywa 96/82/WE nie ma zastosowania.
- **Klasa zagrożenia wód:**
Klasa szkodliwości dla wody 1 (samookreślenie): w ograniczonym stopniu szkodliwy dla wody.
- **15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego:** Ocena Bezpieczeństwa Chemicznego nie została przeprowadzona.

SEKCJA 16: Inne informacje

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

· **Wydział sporządzający wykaz danych:**

C.S.B. GmbH Phone: +49 - 2151 - 652086-0
Düsseldorfer Str. 113 Fax: +49 - 2151 - 652086-9
47809 Krefeld / Germany

· **Skróty i akronimy:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

PL